lende kandidaten, overeenkomstig de nadere voorwaarden van de kennisgeving van vacature en de in artikel 27 Ambtenarenstatuut neergelegde beginselen.

3. Volgens de gevoegde bepalingen van de artikelen 7 en 27 Ambtenarenstatuut, moeten de gemeenschapsinstellingen zich bij de aanwerving, bevordering en tewerkstelling van hun ambtenaren laten leiden door het dienstbelang, zonder acht te slaan op de nationaliteit van de betrokkenen, terwijl zij er anderzijds voor moeten zorgen, dat bij de aanwerving uit de onderdanen van de Lid-Staten een zo breed mogelijke aardrijkskundige spreiding in acht wordt genomen.

   De instellingen stemmen deze eisen op elkaar af door, wanneer de kwalificaties der verschillende kandidaten duidelijk gelijkwaardig zijn, bij voorkeur de nationaliteit als maatstaf te hanteren, teneinde binnen de kring van hun personeel de evenwichtige aardrijkskundige spreiding te handhaven of te herstellen. In alle andere gevallen echter is de noodzaak om een gebrekkige geografische spreiding te verbeteren, ondergeschikt aan de dwingende vereisten inzake het dienstbelang en het in aanmerking nemen van de persoonlijke verdiensten van de kandidaten.

   Het tot aanstelling bevoegd gezag is dus gerechtigd voorrang te geven aan het nationaliteitscriterium, mits het evenwel eerst aan de hand van een vergelijkend onderzoek vaststelt dat de kwalificaties van de kandidaten duidelijk gelijkwaardig zijn.

In zaak 85/82,

BERNHARD SCHLOH, ambtenaar van de Raad van de Europese Gemeenschappen, vertegenwoordigd en bijgestaan door E. Lebrun, advocaat te Brussel, domicilie gekozen hebbende te Luxemburg bij T. Biever, advocaat aldaar, Boulevard Grande-Duchesse-Charlotte 83,

verzoeker,

tegen

RAAD VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN, vertegenwoordigd door R. O. Dalcq, advocaat te Brussel, domicilie gekozen hebbende te Luxemburg bij H. J. Pabbruwe, directeur van de juridische dienst van de Europese Investeringsbank, Boulevard Konrad-Adenauer 100,

verweerder,

betreffende een beroep tot nietigverklaring van het besluit tot afwijzing van verzoekers kandidatuur voor de post van directeur bij het directoraat-generaal A, directoraat III (Begroting en statuut), van het besluit tot aanstelling

van J. J. Kasel op die post, en van het besluit tot afwijzing van de klacht die verzoeker te dezen krachtens artikel 90, lid 2, Ambtenarenstatuut heeft ingediend,

wijst

HET HOF VAN JUSTITIE (Eerste kamer),

samengesteld als volgt: A. O'Keeffe, kamerpresident, G. Bosco en T. Koopmans, rechters,

advocaat-generaal: G. Reischl
griffier: P. Heim

het navolgende

ARREST

De feiten

I — De feiten en het procesverloop

Bij mededeling nr. 83/81 F van het secretariaat-generaal van 17 juni 1981 werden de ambtenaren van de Raad in kennis gesteld van de vacature voor het nieuw ingestelde ambt van „directeur Begroting en statuut" (categorie A, rang 2), waarvan de taakomschrijving luidde als volgt:

„— onder rechtstreekse supervisie van de directeur-generaal leiding geven aan een administratieve eenheid op de volgende gebieden:
  — begrotingen en financiële reglementen/boekhouding
  — statuut
  — de directeur-generaal bijstaan en onder zijn toezicht de noodzakelijke passende contacten onderhouden om het belang te evalueren van de gegevens op grond waarvan de werkzaamheden voortgang kunnen vinden;
  — op deze gebieden gespecialiseerde studies op hoog niveau verrichten op basis van een uitgebreide kennis van het algemene beleid van de Europese Gemeenschappen."

De kandidaten moesten voldoen aan de volgende vereisten:

„— behoren tot categorie A, rang A 2;

— volledige studie op universitair niveau, afgesloten door het behalen van een diploma of een daarmee gelijkwaardige beroepservaring;

— grondige kennis van één van de officiële talen van de Gemeenschappen en voldoende kennis van een andere officiële taal van de Gemeenschappen."

De sollicitaties moesten uiterlijk op 8 juli 1981 zijn ingediend.

Bij mededeling nr. 86/81 F van het secretariaat-generaal van 2 juli 1981 werd het eerste vereiste gewijzigd als volgt:

„— behoren tot de categorie A, *rang A 2 of A 3*".

Bij mededeling nr. 94/81 F van het secretariaat-generaal van 6 juli 1981, werd de sollicitatietermijn verlengd tot 22 juli 1981.

Tezamen met veertien andere ambtenaren stelde Schloh zich tijdig kandidaat voor de betrokken post.

Bij brieven van 31 juli 1981 wees de secretaris-generaal in zijn hoedanigheid van tot aanstelling bevoegd gezag al deze sollicitaties af. De veertien niet-Luxemburgse kandidaten ontvingen alle een gelijkluidende brief van de volgende inhoud:

„Naar aanleiding van uw verzoek tot verandering van tewerkstelling in verband met de post van directeur bij het directoraat-generaal A, directoraat III, en na onderzoek van uw sollicitatie, moet ik u tot mijn spijt meedelen dat ik ze niet in aanmerking kan nemen. Voor de bezetting van die post moet ik immers niet enkel letten op de voor deze directeurspost vereiste beroepskennis en -ervaring, maar ook op het handhaven van een passend geografisch evenwicht."

In de brief aan de enige Luxemburgse kandidaat evenwel luidde de tweede zin als volgt:

„Bij de keuze van de kandidaat voor deze post moet ik immers, behalve op het handhaven van een passend geografisch evenwicht, letten op de specifieke beroepskennis en -ervaring die voor deze directeursfunctie is vereist. Het verloop van uw loopbaan kennende, ben ik van oordeel, dat uw specifieke kennis en ervaring niet aansluiten bij de werkzaamheden die aan vorenbedoelde directeurspost verbonden zijn."

Drie dagen voordat deze brieven werden verzonden, berichtte het Agence Europe-informatiebulletin van 27-28 juli 1981:

„... Adjunct-kabinetschef J. J. Kasel zal overigens de Commissie in september verlaten om directeur te worden bij het secretariaat van de Raad."

Bij besluit nr. 817/81 van 11 september 1981, genomen krachtens artikel 29, lid 2, Ambtenarenstatuut, benoemde het tot aanstelling bevoegd gezag inderdaad J. J. Kasel, een 35jarige Luxemburger die sinds 6 januari 1981 als tijdelijk functionaris in de rang A 3 bij de Commissie was aangesteld als adjunct-kabinetschef van de heer Thorn. Volgens een NOVA-bericht 11/81 van 10 september 1981 had Kasel voordien als ambtenaar van het ministerie van Buitenlandse Zaken van het Groothertogdom Luxemburg de functies vervuld van kabinetschef van de Luxemburgse vice-minister-president (november 1979), eerste secretaris bij de Luxemburgse ambassade te Parijs (november 1976) en eerste secretaris bij de Luxemburgse permanente vertegenwoor-

diging bij de Europese Gemeenschappen (januari 1976).

Twaalf van de vijftien ambtenaren die zich kandidaat hadden gesteld — waaronder Schloh — dienden bij het secretariaat-generaal van de Raad een individuele klacht in als bedoeld in artikel 90, lid 2, Ambtenarenstatuut. Deze klachten werden afgewezen bij gelijkluidende besluiten van het tot aanstelling bevoegd gezag van 18 december 1981, van de volgende inhoud:

„Van uw klacht van 15 oktober 1981 heb ik met aandacht kennis genomen. Na een diepgaand onderzoek zie ik echter geen mogelijkheid om van mijn eerdere besluit terug te komen. Dit is genomen in het kader van de ruime discretionaire bevoegdheid en de grote beslissingsvrijheid waarover het tot aanstelling bevoegd gezag terzake beschikt. De gevolgde procedure is bij de Raad overigens gebruikelijk voor benoemingen in de rangen A 1 en A 2."

Deze besluiten werden gevolgd door een nota, gedateerd 15 februari 1982 en afkomstig van de secretaris-generaal van de Raad, die luidde als volgt:

„Ten vervolge op mijn nota van 18 december 1981 en onder verwijzing naar ons gesprek van 5 februari laatstleden, deel ik u mee dat de laatste zin van mijn voornoemde nota slechts een toelichting vormde op het in de eerste zin tot uitdrukking gebrachte besluit en derhalve geen deel uitmaakt van het eigenlijke besluit. U dient er dus geen betekenis aan te hechten.

Wat de toekomst betreft, kan ik u verzekeren, zoals ik in mijn uiteenzetting op 5 februari laatstleden heb gedaan, dat ik, voor de duur van mijn mandaat als secretaris-generaal, geenszins de bedoeling heb af te wijken van de procedures die bij de aanstelling van functionarissen in de rang A 2 moeten worden gevolgd.

Ik meen u deze aanvulling op mijn nota van 18 december 1981 te moeten sturen, omdat ik heb vastgesteld dat de laatste zinsnede ervan tot misverstand heeft geleid. Ofschoon mijn besluit van 18 december handhavend, heb ik u toch deze toelichting op mijn standpunt willen geven."

Daarop heeft Schloh bij verzoekschrift, ingeschreven ter griffie op 10 maart 1982, de zaak bij het Hof aanhangig gemaakt.

Het Hof (Eerste kamer) heeft, op rapport van de rechterrapporteur en gehoord de advocaat-generaal, besloten zonder instructie tot de mondelinge behandeling over te gaan. Het heeft de Raad evenwel verzocht, vóór de terechtzitting het proces-verbaal van de zitting van 15-16 september 1980 over te leggen en enkele vragen schriftelijk te beantwoorden. De Raad heeft dit tijdig gedaan.

II — Conclusies van partijen

Verzoeker concludeert dat het den Hove behage:

A. *Primair:*

1. Het beroep ontvankelijk en gegrond te verklaren.

2. Bijgevolg:
   2.1. Nietig te verklaren het besluit tot afwijzing van zijn sollicitatie naar het ambt van directeur Begroting en statuut (DG A, directoraat III), welk besluit hem ter kennis is gebracht op 31 juli 1981;

2.2. Nietig te verklaren het besluit tot afwijzing van zijn klacht van 12 oktober 1981, welk besluit hem ter kennis is gebracht bij nota van 18 december 1981, aangevuld bij nota van 15 februari 1982;

2.3. Nietig te verklaren het besluit van 11 september 1981 houdende benoeming van J. J. Kasel in het ambt van directeur Begroting en statuut (DG A, directoraat III).

3. Verweerder te verwijzen in de kosten van het geding.

B. *Subsidiair:*

Alvorens ten gronde uitspraak te doen, te gelasten:

1. dat verweerder de kandidaatstellingen voor bevordering naar het onderhavige ambt zal overleggen;

2. dat de secretaris-generaal van de Raad, als het tot aanstelling bevoegd gezag, zal worden gehoord over de precieze redenen waarom hij:

— de kandidaatstellingen van de veertien niet-Luxemburgse A3-ambtenaren voor bevordering naar het betrokken ambt en inzonderheid de kandidaatstelling van verzoeker heeft afgewezen;

— de procedure van artikel 29, lid 2, Ambtenarenstatuut heeft gekozen;

— in het kader van die procedure van artikel 29, lid 2, J. J. Kasel in het betrokken ambt heeft aangesteld.

De *Raad van de Europese Gemeenschappen* concludeert dat het den Hove behage:

— het beroep ontvankelijk doch ongegrond te verklaren;

— verzoeker te verwijzen in de kosten van het geding.

III — Middelen en argumenten van partijen

Het eerste middel

Verzoeker stelt, dat artikel 29, lid 1, sub c, juncto artikel 4, lid 3, Ambtenarenstatuut, is geschonden, doordat het tot aanstelling bevoegd gezag tot de bestreden aanstelling is overgegaan zonder eerst de betrokken vacature ter kennis te hebben gebracht van het personeel van de andere gemeenschapsinstellingen, zulks terwijl het ingevolge voornoemde statutaire bepaling gehouden is de eventuele verzoeken tot overgang van ambtenaren van de andere instellingen te onderzoeken, alvorens toepassing te geven aan artikel 29, lid 2.

De *Raad* betwist de gestelde feiten niet, doch werpt, zonder in te gaan op de grond van de zaak, tegen dat verzoeker, tot staving van een beroep tot nietigverklaring van een benoeming, slechts eigen persoonlijke grieven kan doen gelden en niet persoonlijke grieven van andere, werkelijke of potentiële kandidaten (arrest van 29. 10. 1975, zaak 81-88/74, Marenco, Jurispr. 1975, blz. 1247, 1255). Aangezien verzoeker in casu geen persoonlijk belang heeft bij deze grief, is het middel niet-ontvankelijk.

Ter zake van de ontvankelijkheid van het middel refereert *verzoeker* zich aan het oordeel van het Hof. Wel stelt hij, dat de verplichting van de instellingen om de bepalingen inzake aanwerving na te leven, aan een algemeen belang beantwoordt. In elk geval meent hij dat het gestelde feit, zelfs indien het niet als zodanig zou kunnen worden ingeroepen, toch kan worden beschouwd als een van de elementen waaruit het (in het derde middel gestelde) misbruik van bevoegdheid blijkt.

De *Raad* antwoordt, dat het enkele feit dat de door het Statuut aan de ambtenaren verleende bescherming een zaak van algemeen belang is, verzoeker niet de bevoegdheid geeft om in het belang van de wet of van de instellingen op te treden. De Raad insisteert derhalve op de niet-ontvankelijkheid van het middel.

Het tweede middel

Verzoeker stelt dat artikel 29, lid 2, Ambtenarenstatuut is geschonden, doordat het tot aanstelling bevoegd gezag iemand van buiten de Gemeenschappen heeft aangesteld van wie niet is aangetoond dat hij de voor het te bekleden ambt vereiste bijzondere kwalificaties bezit, of van wie uit het door de administratie van de Raad gepubliceerde curriculum vitae duidelijk blijkt dat hij ze volstrekt niet bezit.

De *Raad* stelt vooreerst, dat Kasel, die sinds 6 januari 1981 tijdelijk functionaris in de rang A 3 bij de Commissie was, op het tijdstip van zijn aanstelling niet iemand van buiten de Gemeenschappen was; integendeel, hij vervulde een functie die zich er bijzonder toe leende om ervaring op te doen met betrekking tot het „algemene beleid van de Gemeenschappen". In elk geval is Kasel bijzonder geschikt voor het betrokken ambt, zowel wegens zijn universitaire vorming (bijzonder licentiaat in het administratief recht en diplôme en économie et finances van het Institut d'études politiques te Parijs) als wegens zijn ervaring in eerdere betrekkingen (juridisch adviseur bij een bank en vervolgens ambtenaar bij het Luxemburgse ministerie van Buitenlandse Zaken, met taken op economisch gebied en met betrekkingen tot het algemene beleid van de Gemeenschappen).

In de tweede plaats stelt de Raad, dat voor een aanstelling in de rang A 2 op grond van artikel 29, lid 2, Ambtenarenstatuut, geen bijzondere kwalificaties zijn vereist; dit vereiste geldt slechts bij aanwerving op grond van dat artikel van technisch personeel beneden de rang A 2. Voor de hogere posten, dat wil zeggen echte „staffuncties", beschikt de instelling over een ruime discretionaire keuzebevoegdheid en een grote vrijheid bij de beoordeling van het dienstbelang. De voor deze ambten vereiste bekwaamheden betreffen immers vooral menselijke eigenschappen en kundigheden, zoals leiding geven, contacten onderhouden op topniveau, en vermogen tot synthese, maar geen technische deskundigheid. Het is dus geenszins verboden op een A2-post iemand aan te stellen wiens technische deskundigheid geringer is dan die van de reeds aanwezige ambtenaren in de rang A 3, daar topambtenaren zich voor wat technische aangelegenheden betreft, normaliter laten voorlichten door hun gespecialiseerde medewerkers.

In casu heeft het tot aanstelling bevoegd gezag, na onderzoek van de ontvangen sollicitaties de kandidaten geschreven dat zij niet in aanmerking kwamen omdat hun ervaring en beroepskwalificaties niet beantwoordden aan de specifieke vereisten voor het vacante ambt, te weten een nieuw ingestelde directeurspost, ten aanzien waarvan het zeer wel denkbaar was dat men gebruik zou maken van een andere procedure dan een vergelijkend onderzoek om iemand met bijzondere bekwaamheden op directieniveau aan te stellen. In die brieven heeft het tot aanstelling bevoegd gezag tevens gewezen op de noodzaak een passend geografisch

evenwicht te handhaven. Aldus doende heeft het tot aanstelling bevoegd gezag volkomen wettig gehandeld, gelet op zijn ruime beoordelingsvrijheid ten aanzien van de behoeften van de dienst en de individuele bekwaamheden van de te benoemen ambtenaren.

Volgens de Raad zou verzoekers standpunt erop neerkomen, dat in hogere ambten slechts zou kunnen worden voorzien door middel van bevordering op basis van anciënniteit, wat geen steun vindt in het Statuut.

Verzoeker merkt op, dat Kasel bij zijn aanstelling in het betrokken ambt weliswaar niet echt iemand van buiten de Gemeenschappen was, maar hij was hoe dan ook geen ambtenaar, en dit vormt een voldoende grondslag voor zijn grief.

Een bijzondere technische kennis — die bij Kasel in elk geval ontbreekt — is inderdaad in het algemeen geen noodzakelijke voorwaarde bij de aanwerving van ambtenaren in de rangen A 1 en A 2. In casu is deze kennis evenwel onontbeerlijk; dit blijkt uit de functie-omschrijving van het betrokken ambt en met name uit het vereiste dat de aan te stellen persoon in staat moest zijn tot gespecialiseerde studies op hoog niveau op het gebied van de begroting en het Statuut. Dat technische kwalificaties vereist waren, heeft het tot aanstelling bevoegd gezag trouwens zelf gezegd in de brief waarbij de sollicitatie van de Luxemburgse kandidaat werd afgewezen; ter motivering daarvan werd juist diens gebrek aan specifieke kennis en ervaring genoemd.

Wanneer men gebruik maakt van de procedure van artikel 29, lid 2, Ambtenarenstatuut onderstelt dat trouwens, dat de kwalificaties van de benoemde persoon hoe dan ook niet onderdoen voor die van de zittende ambtenaren die rechtstreeks bevorderbaar zijn naar het betrokken ambt. In het Statuut staat immers nergens dat de rangen A 1 en A 2 als staffuncties zijn te beschouwen, waarvoor alleen maar leidinggevende capaciteiten, het vermogen tot contacten op topniveau en tot synthese vereist zijn; het zogenoemde „contacten onderhouden op topniveau" betekent niets, leiding kunnen geven is vereist bij elke hogere functie en het vermogen tot synthese wordt voor iedere A-post verlangd. Er bestaat geen onoverkoombare barrière tussen de rangen A 7—A 3 enerzijds en de rangen A 2—A 1 anderzijds; verscheidene ambtenaren van de Raad, die thans de rang A 2 hebben, zijn ooit in hun loopbaan A 5-ambtenaren geweest. Twee van de veertien ambtenaren die zich kandidaat hadden gesteld voor het onderhavige ambt, zijn overigens op 27 juli 1981 naar de rang A 2 bevorderd, en toch hebben ook zij op 31 juli 1981 dezelfde afwijzing ontvangen als de andere kandidaten, wat wil zeggen dat hetzelfde tot aanstelling bevoegd gezag hen met een verschil van vier dagen geschikt en niet-geschikt achtte voor een directeursfunctie.

Verzoeker wijst er nog op, dat verweerder aan de brief van 31 juli 1981 een heel andere betekenis wil geven dan uit de

tekst ervan blijkt, en een vertekend beeld geeft van het in het verzoekschrift neergelegde standpunt, waar immers nergens wordt gesteld dat slechts in hogere ambten kan worden voorzien door bevordering op grond van anciënniteit.

In dupliek betwist de *Raad*, dat verzoekers stellingen steun vinden in het Statuut of in de kennisgeving van vacature voor het onderhavige ambt. Artikel 29, lid 2, Ambtenarenstatuut heeft immers twee geheel verschillende gevallen op het oog: de aanwerving van ambtenaren in de rangen A 1 en A 2 (eerste alinea), en in buitengewone gevallen, de aanwerving voor ambten beneden het niveau A 2, die bijzondere kundigheden vereisen (tweede alinea). Slechts met betrekking tot het tweede geval kan men echter stellen dat de instelling, alvorens gebruik te maken van de uitzonderingsregel, moet nagaan of de normale procedure — te weten: bevordering, vergelijkend onderzoek binnen de instelling, overgang van ambtenaren van andere instellingen — geen mogelijkheden biedt om in de vacature te voorzien. Nu er evenwel een A2-ambtenaar moest worden benoemd, kon het tot aanstelling bevoegd gezag zeer wel in het belang van de dienst een tijdelijk functionaris van de rang A 3 aanstellen, aangezien de kennisgeving van vacature enkel verlangde dat de kandidaat de rang A 2 of A 3 moest bezitten.

Wat de bijzondere kwalificaties betreft, meent de Raad dat verzoekers stelling, dat degene die krachtens artikel 29, lid 2, eerste alinea, Ambtenarenstatuut wordt aangesteld, tenminste gelijke technische kwalificaties dient te bezitten als de zittende bevorderbare A3-ambtenaren, niet de minste steun vindt in de bepalingen van het Statuut, aangezien voornoemde bepaling geen bijzondere bekwaamheid vereist, afgezien van leidinggevende kwaliteiten, het kunnen onderhouden van contacten op topniveau en het vermogen tot synthese.

De Raad betwist niet dat bij de vraag of iemand geschikt is voor het onderhavige ambt, ook de technische component een belangrijke rol speelt; hij meent evenwel, dat deze component moet worden beoordeeld in het licht van de bijzondere aard van een directiefunctie. De werkzaamheden van ambtenaren van de categorie A kunnen worden onderscheiden als volgt:

a) *studie*-werkzaamheden, behorend bij de lagere rangen, waarvoor bijzondere, in een ruimer kader passende problemen moeten worden geanalyseerd;

b) *conceptie*-werkzaamheden, behorend bij de middenrangen, waarvoor een complex van problemen moet worden geanalyseerd en de mogelijke oplossingen moeten worden bestudeerd;

c) *synthese*- en *directie*-werkzaamheden, behorend bij de twee hoogste rangen, waarvoor men de bijzondere en algemene studies van de ondergeschikten moet kunnen synthetiseren, en uit de opties die zich aanbieden, er één moet kiezen, rekening houdend met het algemene beleid van de Gemeenschappen, en een vaste lijn in de

werkzaamheden van een administratieve eenheid moet kunnen brengen.

Weliswaar valt niet te ontkennen dat ook studie- en conceptiewerkzaamheden een zeker vermogen tot synthese vereisen, en vice versa, maar zeker is dat bij de hoogste functies het geven van leiding, het onderhouden van contacten op topniveau en het synthetiseren met het oog op de uitvoering van het algemene beleid van de Gemeenschappen doorslaggevend zijn en duidelijk belangrijker dan de technische component.

In elk geval houdt de Raad staande, dat Kasel zowel beschikt over leidinggevende en contactuele eigenschappen en het vermogen tot synthese, als een zeer aanzienlijke technische kennis bezit, getuige zijn diploma's en beroepservaring, terwijl anderzijds niet blijkt dat verzoeker bijzondere kundigheden bezit op het gebied van begrotingszaken en het communautaire ambtenarenrecht. Het tot aanstelling bevoegd gezag heeft de grenzen van zijn beoordelingsvrijheid dan ook niet overschreden.

Het derde middel

Verzoeker stelt dat artikel 27 Ambtenarenstatuut is geschonden, doordat het tot aanstelling bevoegd gezag een ambt heeft bestemd voor een onderdaan van een bepaalde Lid-Staat dan wel heeft gehandeld overeenkomstig een onwettig besluit dat de Raad al vóór het begin van de aanstellingsprocedure had genomen. Het tot aanstelling bevoegd gezag zou voorts misbruik hebben gemaakt van zijn bevoegdheid, door reeds vóór het begin van de procedure een vacant ambt voor een bepaalde persoon te bestemmen en deze vervolgens daarin aan te stellen.

De *Raad* antwoordt, dat er ten tijde van de bestreden benoeming bij de Raad niet voldoende Luxemburgers in de categorie A waren, en betoogt dat, bij gelijkwaardigheid van de kandidaten, de nationaliteit bepalend mag zijn voor de keuze ter verzekering van het geografisch evenwicht; dit heeft het Hof herhaaldelijk verklaard. Daar in casu de kwalificaties van de kandidaten gelijkwaardig waren, beroept verweerder zich op de beoordelingsvrijheid waarover het tot aanstelling bevoegd gezag beschikt ten aanzien van de behoeften van de dienst en de individuele bekwaamheden van de ambtenaren.

Omtrent het misbruik van bevoegdheid meent verweerder, dat verzoekers stelling niet steunt op objectieve, terzake dienende en onderling overeenstemmende gegevens waaruit zou kunnen blijken dat met het besluit iets anders werd nagestreefd dan het dienstbelang, zoals volgens de vaste rechtspraak van het Hof is vereist.

Wat het eerste punt betreft, repliceert *verzoeker* dat de nationaliteit geen preferentieel criterium kón zijn ten gunste van een kandidaat wiens kwalificaties ondersteld werden gelijkwaardig te zijn aan die van de andere kandidaten, want in casu was Kasel in de fase van de procedure op grond van artikel 29, lid 1, geen kandidaat — en kon hij dat ook niet zijn omdat hij geen ambtenaar was. In elk geval was er in casu geen sprake van gelijkwaardige kwalificaties, aangezien Kasel geen enkele bijzondere bekwaamheid op budgettair en statutair gebied bezat. In werkelijkheid was in het stadium van de bevorderingsprocedure de nationaliteit niet een preferentieel cri-

terium, maar diende zij om alle kandidaten uit te sluiten, zoals blijkt uit de brieven waarmee de sollicitaties van de niet-Luxemburgse ambtenaren werden afgewezen.

Wat het misbruik van bevoegdheid betreft, betoogt verzoeker dat dit blijkt uit het feit dat het betrokken ambt niet slechts bestemd was voor een onderdaan van een bepaalde Lid-Staat, maar ook nog voor een bepaalde persoon, en dit reeds voordat de aanstellingsprocedure was ingeleid. Tot staving hiervan presenteert hij een lijst van aanwijzingen die, volgens hem, alle ter zake dienend en onderling overeenstemmend zijn:

— de sollicitaties van de veertien niet-Luxemburgse A3-ambtenaren zijn afgewezen zonder enige beoordeling van hun kwalificaties, doch uitsluitend op grond van hun nationaliteit;

— daarentegen is de sollicitatie van de enige Luxemburgse kandidaat afgewezen op grond van overwegingen betreffende zijn specifieke kennis en ervaring, terwijl nu wordt gesteld dat specifieke kennis en ervaring van geen belang waren voor het betrokken ambt;

— twee van de afgewezen ambtenaren zijn in dezelfde periode naar de rang A 2 bevorderd. In feite bezaten zij dus kennelijk alle bekwaamheden voor een ambt van die rang, maar toch ontvingen zij dezelfde „standaard"-brief als de andere kandidaten, hetgeen erop wijst, dat hun sollicitatie niet echt is onderzocht;

— het tot aanstelling bevoegd gezag heeft de vacature niet ter kennis van het personeel van de andere instellingen gebracht;

— Kasel bezit niet de in de kennisgeving van vacature vereiste kwalificaties, wat verweerder zelf impliciet erkent;

— de Raad verklaart in zijn verweerschrift, dat de sollicitaties van de A3-ambtenaren „voor zover nodig" zijn onderzocht, en geeft daarmee toe, dat dat louter een pro-forma-onderzoek is geweest;

— het bulletin van Agence Europe heeft het bericht van Kasels benoeming verspreid nog voordat de bevorderingsprocedure was afgesloten en op een moment toen Kasel zich nog niet kandidaat had kunnen stellen;

— zeer symptomatisch is de verzekering van de secretaris-generaal van de Raad in zijn nota van 15 februari 1982, dat „voor wat de toekomst betreft", niet meer zou worden afgeweken van de voor de aanstelling van ambtenaren in de rang A 2 te volgen procedure;

— blijkens de notulen van de zitting van de Raad van 15—16 september 1980 is na de benoeming van een nieuwe secretaris-generaal van de Raad (een Deen op een post die tevoren door een Luxemburger werd bekleed) aan de vertegenwoordiger van Luxemburg „zo spoedig mogelijk ... een compensatie" toegezegd;

— uit een dagbladinterview met de permanente vertegenwoordiger van Luxemburg bij de Europese Gemeenschappen, de heer Dondelinger, blijkt dat juist in het kader van die „com-

pensatie" tot benoeming van Kasel was besloten;

— het gesprek met de secretaris-generaal van de Raad, waarom de afgevaardigden van twintig A 3-ambtenaren van het secretariaat-generaal op 8 juli hadden gevraagd, teneinde de benoeming van een ambtenaar van binnen de instelling te bepleiten, vond eerst plaats op 10 september, dezelfde dag als waarop de aanstelling van Kasel werd bekendgemaakt.

Voor dupliek zegt de *Raad,* dat indien de nationaliteit inderdaad de enige maatstaf voor de benoeming in het betrokken ambt zou zijn geweest, de Luxemburger die zich onder de vijftien sollicitanten bevond, zou zijn benoemd. Dit is niet gebeurd, want diens sollicitatie werd afgewezen op grond van onvoldoende beroepskwalificaties. De overige veertien sollicitaties zijn overigens niet alleen afgewezen op gronden verband houdend met de nationaliteit, maar ook op grond van de beoordeling van de kundigheden en kwalificaties van de kandidaten. Verzoekers uitlegging van de brieven van 31 juli 1981 is dan ook ongerechtvaardigd en willekeurig.

Verweerder blijft voorts bij zijn standpunt, dat Kasel de voor het ambt noodzakelijke technische kennis bezit, wat niet kan worden gezegd van verzoeker. Zich nogmaals beroepend op de ruime discretionaire bevoegdheid van het tot aanstelling bevoegd gezag ten aanzien van de beoordeling van de individuele bekwaamheden van de aan te stellen ambtenaren — met als enige beperkingen het dienstbelang en kennelijke beoordelingsfouten —, stelt de Raad, dat men de kwalificaties en beroepservaring van Kasel maar met die van verzoeker behoeft te vergelijken om te constateren dat er geen sprake is van een kennelijke beoordelingsfout.

Omtrent het misbruik van bevoegdheid stelt de Raad, dat de door verzoeker ingeroepen gegevens niet terzake dienend en niet afdoende zijn. Zo kan de Raad met name geen partijdigheid worden verweten naar aanleiding van de beraadslagingen van 15 en 16 september 1980. Het bericht van Agence Europe is ofwel het gevolg van een indiscretie, ofwel van wat sommigen hoopten, maar is geenszins een bewijs van misbruik van bevoegdheid. Wat de heer Dondelinger tegenover de Luxemburgse pers heeft verklaard, komt geheel voor zijn eigen rekening; in elk geval moeten deze verklaringen worden gezien in de binnenlandse politieke context waarin zij werden afgelegd; zij bewijzen in elk geval niet, dat het herstel van het geografisch evenwicht zou zijn bereikt zonder acht te slaan op de bekwaamheid van de in het betrokken ambt benoemde persoon. De nota van de secretaris-generaal van 15 juli 1982 tenslotte houdt geenszins de erkenning in, dat er bij de aanstelling van Kasel van de rechte weg zou zijn afgeweken.

Het vierde middel

Verzoeker stelt, dat het besluit tot afwijzing van zijn klacht is genomen met schending van artikel 25, lid 2, Ambtenarenstatuut, volgens hetwelk ieder bezwarend besluit met redenen moet zijn omkleed. In casu is het volstrekt onvoldoende om een zowel feitelijk als rechtens degelijk gestaafd klaagschrift van zo'n 15 bladzijden te beantwoorden met een bevestiging van enkele regels en de verklaring dat de zaak „diepgaand" is onderzocht. Een dergelijke motivering

kan onmogelijk door de rechter worden getoetst, terwijl de motiveringsplicht volgens vaste rechtspraak van het Hof de betrokkene in staat moet stellen na te gaan of het besluit een gebrek vertoont op grond waarvan de wettigheid ervan kan worden betwist, alsook toetsing door de rechter mogelijk moet maken.

De *Raad* werpt tegen, dat het tot aanstelling bevoegd gezag niet verplicht is alle argumenten van de klacht stuk voor stuk te weerleggen, en dat aan de motiveringsplicht is voldaan door de verwijzing naar de discretionaire aard van het besluit en de ruime beoordelingsvrijheid waarover het tot aanstelling bevoegd gezag te dezen beschikt. Ondanks de beknoptheid van de motivering was verzoekers klacht „diepgaand" onderzocht.

Overigens is het tot aanstelling bevoegd gezag, volgens de rechtspraak van het Hof, niet verplicht bevorderingsbesluiten tegenover de niet-bevorderde kandidaten te motiveren, daar de overwegingen van zulke redengeving voor hen, althans voor sommigen hunner, nadelig kunnen zijn. Dit dient ook te gelden voor besluiten tot afwijzing van een klacht tegen een aanstellingsbesluit.

Verzoeker repliceert, dat wanneer de Raad zich ertoe beperkt te antwoorden dat het besluit „is genomen in het kader van de ruime discretionaire bevoegdheid en de grote beslissingsvrijheid waarover het tot aanstelling bevoegd gezag terzake beschikt", hij slechts naar een algemeen beginsel verwijst zonder enig concreet verband te leggen met de onderhavige zaak, en derhalve verzuimt zijn besluit te motiveren. Uit een dergelijk antwoord valt immers niet af te leiden of de afwijzing van de klacht gegrond is dan wel een gebrek vertoont op grond waarvan de wettigheid ervan kan worden betwist. De motiveringsplicht geldt overigens voor elk besluit op een klacht; dit volgt uit artikel 91, lid 3, Ambtenarenstatuut, krachtens hetwelk een nieuwe beroepstermijn ingaat wanneer na het stilzwijgend genomen besluit tot afwijzing, maar binnen de beroepstermijn een uitdrukkelijk besluit tot afwijzing wordt genomen. Deze bepaling vindt haar verklaring hierin, dat aangezien het uitdrukkelijke besluit in elk geval met redenen moet zijn omkleed, de betrokkene een nieuwe termijn moet krijgen om deze motivering te onderzoeken en te beslissen of hij op grond daarvan al dan niet een beroep bij het Hof zal instellen.

De *Raad* antwoordt hierop, dat in casu uit de motivering — hoe kort ook — van het afwijzende besluit duidelijk blijkt, dat het tot aanstelling bevoegd gezag bij zijn discretionaire beoordeling van het dienstbelang van oordeel was, dat de aanstelling van Kasel het best beantwoordde aan de eisen van de dienst, omdat het iemand betrof die geschikt was voor de betrokken functie en ter zelfder tijd het tijdelijk verbroken geografisch evenwicht daardoor kon worden hersteld.

IV — Antwoorden op vragen van het Hof

Op de hem door het Hof gestelde vragen, heeft de Raad het volgende geantwoord:

a) De Mededeling aan het personeel nr. 83/81 en de corrigenda daarop zijn — zoals trouwens alle Mededelingen aan

het personeel betreffende vacatures bij de Raad — toegezonden aan de hoofden van de administratie van de andere instellingen. Aangenomen dat de hoofden van de administratie deze toezending hebben opgevat als een stilzwijgend verzoek om aanplakking en de betrokken kennisgevingen inderdaad hebben geafficheerd, dan is de vacature ter kennis gebracht van de ambtenaren van de andere instellingen. Een interinstitutionele aankondiging met het oog op de mogelijkheid van overgang heeft in dit concrete geval echter niet plaatsgevonden. Hierbij moet worden opgemerkt, dat dergelijke interinstitutionele aankondigingen, zo zij plaatsvinden, meestal geen of weinig sollicitaties van ambtenaren van de andere instellingen opleveren.

b) De eerste kennisgeving van vacature was uitsluitend gericht tot de ambtenaren van de rang A 2. Het vervolgens gepubliceerde corrigendum stelde ook de ambtenaren van de rang A 3 in staat, van hun interesse voor de betrokken post te doen blijken, omdat het tot aanstelling bevoegd gezag ook wenste te onderzoeken of de betrokken post via bevordering kon worden bezet. Er zij overigens op gewezen, dat geen enkele A2-ambtenaar interesse heeft getoond, terwijl er 17 ambtenaren van de rang A 3 op de bekendmaking hebben gereageerd. Naar aanleiding van de publikatie van het corrigendum is de sollicitatietermijn verlengd.

c) Er bestaan geen stukken betreffende het vergelijkend onderzoek van de beroepskwalificaties van de kandidaten. Het tot aanstelling bevoegd gezag heeft zich gehouden aan de beginselen die het Hof onder meer heeft omschreven in zijn arrest van 11 mei 1978 (zaak 34/77, Oslizlok, Jurispr. 1978, blz. 1099, r.o. 17-18), waarin het heet, dat het tot aanstelling bevoegd gezag bij de aanwerving en bij de ontheffing uit het ambt van ambtenaren in de rangen A 1 en A 2 over een ruime discretionaire bevoegdheid beschikt, die een grote beslissingsvrijheid onderstelt, zowel ten aanzien van de objectieve behoeften van de dienst als ten aanzien van de beoordeling van de individuele bekwaamheden der betrokken ambtenaren, als ook een nauwgezet onderzoek van de elementen van de zaak.

d) Naar aanleiding van de emotionele reacties van sommigen op de aanstelling van Kasel, heeft de secretaris-generaal, teneinde de gemoederen te bedaren, in zijn brief van 15 februari 1982 zijn algemeen beleid toegelicht en verklaard niet te zullen afwijken van de toepassing van de ter zake geldende voorschriften.

V — Mondelinge behandeling

Ter terechtzitting van 20 januari 1983 zijn mondelinge opmerkingen gemaakt door verzoeker, vertegenwoordigd door E. Lebrun, advocaat, en de Raad, vertegenwoordigd door R. O. Dalcq en M. Grossmann, advocaten, als gemachtigden. Ter terechtzitting heeft verzoekers vertegenwoordiger een nieuw stuk gedeponeerd en heeft het Hof de Raad verzocht, zo spoedig mogelijk andere stukken over te leggen en schriftelijk uiteen te zetten welke procedure bij de bestreden benoeming is gevolgd.

De Raad heeft aan deze verzoeken voldaan en op 1 februari 1983 een dossier overgelegd met, onder meer, een nota van de secretaris-generaal en de sollicitatiebrieven die de directeur Administratie en Personeel aan de secretaris-generaal had doen toekomen. Dit dossier is ook

ter kennis gebracht van verzoeker, die op 17 februari 1983 een kort commentaar erop heeft ingediend.

De advocaat-generaal heeft ter terechtzitting van 10 maart 1983 conclusie genomen.

In rechte

1 Bij verzoekschrift, neergelegd ter griffie van het Hof op 10 maart 1982, heeft Bernhard Schloh, ambtenaar in de rang A 3 van de Raad van de Europese Gemeenschappen, beroep ingesteld tot nietigverklaring van: a) het besluit tot afwijzing van zijn sollicitatie naar het ambt van directeur Begroting en statuut (DG A, directoraat III), hem ter kennis gebracht op 31 juli 1981; b) het besluit van 11 september 1981 houdende benoeming van J. J. Kasel in genoemd ambt; en c) het besluit tot afwijzing van zijn klacht van 12 oktober 1981, hem ter kennis gebracht bij nota's van 18 december 1981 en 15 februari 1982.

2 De vacature voor het genoemde, nieuw ingestelde ambt, werd ter kennis van de ambtenaren van de Raad gebracht bij mededeling nr. 83/81 F van 17 juni 1981 van de directeur-generaal Administratie. Op deze kennisgeving volgden twee „corrigenda": corrigendum nr. 86/81 F van 2 juli 1981 bood ook ambtenaren van de rang A 3 de mogelijkheid te solliciteren, terwijl bij corrigendum nr. 94/81 F van 6 juli 1981 de sollicitatietermijn van 8 tot 22 juli 1981 werd verlengd.

3 Volgens hetgeen de Raad in de loop van het geding heeft verklaard, werden vorenbedoelde mededelingen toegezonden aan de hoofden van administratie van de andere gemeenschapsinstellingen, maar zonder het verzoek ze ter kennis van de belanghebbende ambtenaren te brengen. Vaststaat in elk geval, dat een formele interinstitutionele kennisgeving met het oog op overgang in casu niet heeft plaatsgevonden.

4 Binnen de gestelde termijn werden sollicitaties ingediend door verzoeker, 16 andere ambtenaren van de Raad in de rang A 3 — waaronder één Luxemburger, A. Feipel — en J. J. Kasel, tijdelijk functionaris in de rang A 3 bij de

Commissie. Een verdere ambtenaar van de Raad diende zijn sollicitatie na het verstrijken van de termijn in. De sollicitaties van de ambtenaren van de Raad werden alle door de secretaris-generaal van de Raad, in zijn hoedanigheid van tot aanstelling bevoegd gezag, afgewezen bij brieven van 31 juli 1981.

5 De aan de niet-Luxemburgse kandidaten gerichte brieven waren identiek en bevatten de volgende redengeving voor de afwijzing van de sollicitatie:

„... Voor de bezetting van die post moet ik immers niet enkel letten op de voor deze directeurspost vereiste beroepskennis en -ervaring, maar ook op het handhaven van een passend geografisch evenwicht."

In de brief aan de ambtenaar van Luxemburgse nationaliteit, Feipel, werd de afwijzing daarentegen gemotiveerd als volgt:

„... Bij de keuze van de kandidaat voor deze post moet ik immers, behalve op het handhaven van een passend geografisch evenwicht, letten op de specifieke beroepskennis en -ervaring die voor deze directeursfunctie is vereist. Het verloop van uw loopbaan kennende, ben ik van oordeel, dat uw specifieke kennis en ervaring niet aansluiten bij de werkzaamheden die aan vorenbedoelde directeurspost verbonden zijn."

6 Feipels sollicitatie was vergezeld gegaan van een „toelichting", waarin de Raad werd verweten, de nieuwe post te hebben voorbestemd voor een Luxemburgse ambtenaar wiens naam reeds bekend was. Dit verwijt was geformuleerd als volgt:

„Evenals mijn collega's in de rang A 3 stel ik mij kandidaat zonder mij illusies te maken, en alleen opdat men mij later niet kan zeggen: bij gebrek aan kandidaten binnen het secretariaat-generaal, hebben wij iemand van buiten moeten aantrekken.

Ik weet immers zeer goed — en al mijn collega's in A 3 weten het — dat de in bedoelde mededeling „beschikbaar" verklaarde A2-post zal worden bezet door middel van „parachutage van een Luxemburgse ambtenaar. Zijn naam, curriculum vitae en huidige functie zijn bekend. Ik ga niet discuteren over zijn leeftijd of zijn kwaliteiten in het algemeen, maar stel toch één ding vast: hij heeft zich in de loop van zijn korte carrière nooit met begrotingsvraagstukken bezig gehouden!"

7 Drie dagen voor de verzending van de brieven waarmee de sollicitaties van de ambtenaren werden afgewezen, verspreidde het Agence Europe in zijn bulletin van 27-28 juli het volgende bericht:

„... Adjunct-kabinetschef J. J. Kasel zal overigens de Commissie in september verlaten om directeur te worden bij het secretariaat van de Raad."

8 Bij besluit nr. 817/81 van 11 september 1981, genomen op grond van artikel 29, lid 2, Ambtenarenstatuut, stelde het tot aanstelling bevoegd gezag inderdaad J. J. Kasel aan in het vacante ambt. Deze, van Luxemburgse nationaliteit en 35 jaar oud, was sinds 6 januari 1981 als tijdelijk functionaris van de rang A 3 werkzaam bij de Commissie als adjunct-kabinetschef van de voorzitter van de Commissie. Tijdens de mondelinge behandeling is gebleken dat Kasel zijn sollicitatie, gedateerd 9 juli, heeft ingediend op 13 juli 1981. Hij deed dit in de vorm van een rechtstreeks aan de secretaris-generaal gerichte brief.

9 Na de afwijzing van hun sollicitatie en de aanstelling van Kasel dienden verzoeker en elf andere ambtenaren op 15 oktober 1981 elk een individuele klacht in krachtens artikel 90, lid 2, Ambtenarenstatuut. In zijn klacht bezwaart verzoeker zich inzonderheid erover, dat Kasels aanstelling enkel het gevolg was van politieke „compensatie-afspraken", tijdens de 655e zitting van de Raad op 15-16 september 1980 gemaakt naar aanleiding van de pensionering van de secretaris-generaal, die van Luxemburgse nationaliteit was. De klachten werden afgewezen bij gelijkluidende besluiten van het tot aanstelling bevoegd gezag van 18 december 1981, van de volgende inhoud:

„Van uw klacht van 15 oktober 1981 heb ik met aandacht kennis genomen. Na een diepgaand onderzoek zie ik echter geen mogelijkheid om van mijn eerdere besluit terug te komen. Dit is genomen in het kader van de ruime discretionaire bevoegdheid en de grote beslissingsvrijheid waarover het tot aanstelling bevoegd gezag terzake beschikt. De gevolgde procedure is bij de Raad overigens gebruikelijk voor benoemingen in de rangen A 1 en A 2."

10 Deze brieven, aldus verzoeker, lokten felle protesten uit, met name wegens de laatste zin, die niet met de werkelijkheid overeenstemde, omdat het bij het secretariaat-generaal van de Raad regel was dat in vacatures voor A2-posten werd voorzien door middel van bevordering of interne aanwerving. Daarop vond op 5 februari 1982 een onderhoud plaats tussen het tot aanstelling bevoegd gezag en de betrokken ambtenaren; op 15 februari deed de secretaris-generaal de betrokkenen een nota toekomen die onder meer de volgende passages bevatte:

„... deel ik u mee dat de laatste zin van mijn voornoemde nota slechts een toelichting vormde op het in de eerste zin tot uitdrukking gebrachte besluit en derhalve geen deel uitmaakt van het eigenlijke besluit. U dient er dus geen betekenis aan te hechten.

Wat de toekomst betreft, kan ik u verzekeren, zoals ik in mijn uiteenzetting op 5 februari laatstleden heb gedaan, dat ik, voor de duur van mijn mandaat als secretaris-generaal, geenszins de bedoeling heb af te wijken van de procedures die bij de aanstelling van functionarissen in de rang A 2 moeten worden gevolgd."

11 Wat tenslotte het verloop van de aanwervingsprocedure op basis van vorenbedoelde kennisgeving van vacature betreft, heeft de Raad op verzoek van het Hof bij nota van 31 januari 1983 de sollicitatiedossiers overgelegd, met daarbij een nota van dezelfde datum van de secretaris-generaal, die luidt als volgt:

„The candidatures of the 17 internal candidates who had applied within the fixed timelimit were examined at a meeting on 15 July 1981 in which participated — besides me — the Director General for Administration, the Director responsible for staff matters and the Head of the Private Office.

A similar examination of an internal candidate who had applied after the fixed timelimit took place on 24 July 1981.

On the basis of the above mentioned comparative examinations I decided that none of the candidates should be appointed.

After this date no further candidature for the post in question was received.

My decision was communicated in writing to the Director General for Administration on 24 July 1981."

12 De hiervoor beschreven gang van zaken was voor verzoeker aanleiding beroep in te stellen, waarbij hij steunt op de volgende middelen:

1. Schending van de artikelen 29, lid 1, sub c, en 4, derde alinea, Ambtenarenstatuut, doordat de Raad de betrokken vacature niet ter kennis van het personeel van de andere gemeenschapsinstellingen heeft gebracht.

2. Schending van artikel 29, lid 2, Ambtenarenstatuut, doordat de Raad iemand van buiten de gemeenschapsinstellingen heeft aangesteld, zulks terwijl deze niet de voor het te bekleden ambt vereiste kwalificaties bezat, althans mindere kwalificaties bezat dan de „interne" kandidaten.

3. Schending van artikel 27 Ambtenarenstatuut, doordat de Raad het betrokken ambt heeft bestemd voor een onderdaan van een bepaalde Lid-Staat; misbruik van bevoegdheid, doordat het tot aanstelling bevoegd gezag het ambt nog vóór de aanvang van de aanwervingsprocedure voor een bepaalde persoon heeft bestemd.

4. Schending van artikel 25, tweede alinea, Ambtenarenstatuut, doordat de Raad het besluit tot afwijzing van verzoekers klacht, niet genoegzaam met redenen heeft omkleed.

De ontvankelijkheid van het eerste middel

13 De Raad heeft ten aanzien van het eerste middel een exceptie van niet-ontvankelijkheid opgeworpen. Hij betoogt, dat verzoeker geen belang heeft bij zijn grief dat de betrokken vacature niet ter kennis van het personeel van de andere gemeenschapsinstellingen dan de Raad is gebracht, aangezien het hier gaat om een verzuim dat niet bezwarend voor hem is.

14 De exceptie is gegrond. Ook al beantwoordt — gelijk verzoeker opmerkt — de verplichting van de instellingen om de bepalingen inzake aanwerving na te leven, aan een algemeen belang, toch is verzoeker niet bevoegd om in het belang van de wet of van de instellingen in rechte op te treden, en kan hij tot staving van een beroep tot nietigverklaring van een benoeming slechts hem persoonlijk betreffende grieven aanvoeren. Dit middel moet derhalve niet-ontvankelijk worden verklaard.

De andere middelen

15 In het tweede middel stelt verzoeker, dat wanneer voor benoeming in de rangen A 2 en A 1 gebruik wordt gemaakt van de buitengewone procedure van artikel 29, lid 2, van het Statuut, dit onderstelt dat, indien aan het einde van een andere procedure dan het vergelijkend onderzoek iemand van buiten de gemeenschapsinstellingen wordt benoemd, deze tenminste dezelfde kwalificaties bezit als de zittende ambtenaren die voor bevordering naar het betrokken ambt in aanmerking komen. De Raad zou zich niet aan deze regels hebben gehouden: de benoemde persoon was „van buiten" in zoverre hij niet de hoedanigheid van ambtenaar bezat, en beschikte niet over de vereiste kwalificaties zoals omschreven in de kennisgeving van vacature en door het tot aanstelling bevoegd gezag geïmpliceerd in de brieven waarmee de „interne" sollicitaties werden afgewezen. Dat Kasel niet gekwalificeerd was, zou blijken uit zijn door de administratie van de Raad gepubliceerd curriculum vitae.

16 In het derde middel, dat ten nauwste samenhangt met het tweede, stelt verzoeker vooreerst schending van artikel 27 Ambtenarenstatuut, met name van de laatste alinea, doordat het tot aanstelling bevoegd gezag het vacante ambt zou hebben voorbestemd voor een onderdaan van een bepaalde Lid-Staat, te weten Luxemburg. Het nieuw ingestelde ambt zou immers voor Kasel zijn gereserveerd in het kader van de tijdens de zitting van de Raad van 15-16 september 1980 aan de Luxemburgse vertegenwoordiger toegezegde „compensatie". Weliswaar moet ingevolge artikel 27, eerste alinea, van het Statuut bij de aanwerving van ambtenaren ook een zo breed mogelijke aardrijkskundige spreiding over de onderdanen van de Lid-Staten in acht worden genomen en zou in die zin het streven om Luxemburg te compenseren voor het verlies van een leidinggevende post bij het secretariaat van de Raad, gerechtvaardigd kunnen zijn, doch dit doet niet af aan het bepaalde in de laatste alinea van artikel 27, namelijk dat geen enkel ambt mag worden bestemd voor onderdanen van een bepaalde Lid-Staat. In casu zou het tot aanstelling bevoegd gezag het nieuw ingestelde ambt hebben bestemd voor een Luxemburger, nog voordat de aanwervingsprocedure was ingeleid. Voorts stelt verzoeker met betrekking tot de eerste alinea van artikel 27, dat volgens vaste rechtspraak van het Hof het geografische criterium slechts een preferentiële rol mag spelen indien het gaat om kandidaten met duidelijk gelijkwaardige

kwalificaties. Dit geval zou zich in casu niet voordoen, want in de eerste plaats was Kasel minder gekwalificeerd dan de „interne kandidaten, en in de tweede plaats kón hij in dat stadium geen kandidaat zijn omdat hij geen ambtenaar was en de aanwervingsprocedure gebaseerd was op artikel 29, lid 1, Ambtenarenstatuut.

17 In de tweede plaats stelt verzoeker, dat het tot aanstelling bevoegd gezag het vacante ambt niet slechts voor een Luxemburger had bestemd, maar ook, en nog voordat de aanwervingsprocedure was ingeleid, voor een bepaalde persoon — te weten Kasel — zonder daarbij diens kundigheden en kwalificaties in aanmerking te nemen. Daarmee zou het tot aanstelling bevoegd gezag zich hebben schuldig gemaakt aan misbruik van bevoegdheid. Tot staving hiervan presenteert verzoeker een aantal zijns inziens onderling overeenstemmende en relevante aanwijzingen die de gewraakte onwettigheid zouden bewijzen.

18 De Raad stelt daartegenover, in de eerste plaats, dat Kasel wel degelijk de voor het betrokken ambt vereiste kwalificaties bezit en er wegens zijn academische graden en zijn in zijn vroegere functies opgedane ervaring juist bijzonder geschikt voor is. Bovendien was hij op het tijdstip van zijn benoeming sedert verscheidene maanden tijdelijk functionaris in de rang A 3 bij de Commissie; hij zou dus niet kunnen worden beschouwd als een kandidaat van buiten de gemeenschapsinstellingen.

19 In de tweede plaats betoogt de Raad, dat voor een aanstelling in de rang A 2, die, zoals in casu, op artikel 29, lid 2, Ambtenarenstatuut berust, geen bijzondere technische kundigheden zijn vereist, maar wel dat men in staat is om leiding te geven en contacten op topniveau te onderhouden, en dat men het vermogen tot synthese bezit. De Raad beroept zich voorts op de ruime discretionaire beoordelingsvrijheid waarover het tot aanstelling bevoegd gezag zou beschikken met betrekking tot de behoeften van de dienst en de bekwaamheid en geschiktheid van de te benoemen ambtenaren, met name bij de aanwerving van ambtenaren in de rangen A 1 en A 2.

20 Met betrekking tot de pretense schending van de laatste alinea van artikel 27 Ambtenarenstatuut, doet de Raad gelden, dat ten tijde van de bestreden be-

noeming de Luxemburgers, voor wat de categorie A betreft, ondervertegenwoordigd waren bij de Raad, en dat hem derhalve geen partijdigheid kan worden verweten nu hij bij zijn besluit om Kasel aan te stellen, rekening heeft gehouden met hetgeen tijdens de 655e zitting van de Raad op 15-16 september 1980 was besloten. Te dezen beroept de Raad zich op 's Hofs rechtspraak over de preferentiële rol die de nationaliteit kan spelen wanneer het, bij gelijkwaardigheid van de kwalificaties van de kandidaten, erom gaat een geografisch evenwicht te verzekeren, en na te hebben herhaald dat Kasel alle vereiste kwalificaties bezat, betoogt hij dat het uitsluitend aan het tot aanstelling bevoegd gezag stond, die gelijkwaardigheid te beoordelen.

Daartoe voert de Raad aan, dat de vorenaangehaalde brieven waarmee de sollicitaties van de ambtenaren van de instelling werden afgewezen, niet alleen gewaagden van het geografisch evenwicht, maar ook verwezen naar de beroepskennis en -ervaring van de sollicitanten, en dat daarenboven het eerste aspect als ondergeschikt aan het tweede in aanmerking is genomen. Tenslotte merkt de Raad op, dat het feit dat ook de sollicitatie van een Luxemburgse A3-ambtenaar van de Raad is afgewezen, aantoont dat verzoekers stelling ongegrond is. In werkelijkheid, aldus de Raad, zijn alle „interne" sollicitaties afgewezen op grond van de ontoereikende kwalificaties van de kandidaten.

21 Wat het gestelde misbruik van bevoegdheid betreft, betoogt de Raad na een gedetailleerd onderzoek van de door verzoeker aangedragen aanwijzingen, dat deze relevant noch afdoende zijn, en wijst hij op de ruime discretionaire bevoegdheid waarover het tot aanstelling bevoegd gezag te dezen beschikt.

22 Alvorens op de argumenten van partijen in te gaan, dient vooreerst te worden vastgesteld wat het rechtskarakter was van de aanwervingsprocedure die de Raad in casu heeft gevolgd ten einde te voorzien in het vacante ambt van directeur Begroting en statuut (rang A 2).

23 Volgens artikel 29, lid 1, Ambtenarenstatuut onderzoekt het tot aanstelling bevoegd gezag, teneinde te voorzien in vacatures bij een instelling: a) de mogelijkheden tot bevordering en tot overplaatsing binnen de instelling, b) de mogelijkheden tot het organiseren van een vergelijkend onderzoek binnen de instelling, c) de verzoeken tot overgang van ambtenaren van andere

instellingen der drie Europese Gemeenschappen, en gaat het vervolgens over tot een vergelijkend onderzoek op de grondslag van schriftelijke bewijsstukken, van een examen of op de grondslag van beide. Het tweede lid van het artikel bepaalt, dat voor het aanwerven van ambtenaren in de rangen A 1 en A 2, alsmede in buitengewone gevallen voor het vervullen van ambten waarvoor bijzondere kundigheden vereist zijn, door het tot aanstelling bevoegd gezag een andere procedure kan worden gevolgd dan die van het vergelijkend onderzoek.

24 Volgens verzoeker was de aanwervingsprocedure in casu in haar eerste fase — bevordering van eigen ambtenaren — gebaseerd op artikel 29, lid 1, sub a, en in haar tweede fase — aanwerving zonder vergelijkend onderzoek — op het tweede lid van dat artikel. Volgens de Raad daarentegen was de gevolgde procedure gebaseerd op artikel 29, lid 2, en dus een andere dan die bedoeld in het eerste lid van het artikel, aangezien de Raad voor de betrokken post „naar buiten, naar de andere instellingen wilde gaan."

25 Om de door het tot aanstelling bevoegd gezag voor de betrokken post gekozen aanwervingsprocedure te beoordelen, dient men te zien naar de kennisgeving van vacature van 18 juni 1981. Deze kennisgeving, waarvan verzoeker de geldigheid niet betwist en waarnaar alle kandidaten in hun sollicitatie hebben verwezen is de handeling die, gebaseerd als zij is op artikel 29, lid 2, Ambtenarenstatuut, de gehele aanwervingsprocedure beheerst, onverschillig of het gaat om interne kandidaten of om kandidaten uit de andere instellingen. Omdat deze procedure voor vele kandidaten openstaat, vereist zij een vergelijkend onderzoek van de verschillende kandidaten, overeenkomstig de nadere voorwaarden van de kennisgeving van vacature en de in artikel 27 Ambtenarenstatuut neergelegde beginselen.

26 Volgens dit artikel juncto artikel 7 Ambtenarenstatuut, moeten de gemeenschapsinstellingen zich bij de aanwerving, bevordering en tewerkstelling van hun ambtenaren laten leiden door het dienstbelang, zonder acht te slaan op de nationaliteit van de betrokkenen, terwijl zij er anderzijds voor moeten zorgen, dat bij de aanwerving uit de onderdanen van de Lid-Staten een zo breed mogelijke aardrijkskundige spreiding in acht wordt genomen. De instellingen stemmen deze eisen op elkaar af, aldus het Hof in zijn arrest van 6 mei 1969 (zaak 17/68, Reinarz, Jurispr. 1969, blz. 61), door, wanneer de kwalificaties der verschillende kandidaten duidelijk gelijkwaardig zijn, bij

voorkeur de nationaliteit als maatstaf te hanteren, teneinde binnen de kring van hun personeel de evenwichtige aardrijkskundige spreiding te handhaven of te herstellen. In alle andere gevallen echter is de noodzaak om een gebrekkige geografische spreiding te verbeteren, ondergeschikt aan de dwingende vereisten inzake het dienstbelang en het in aanmerking nemen van de persoonlijke verdiensten van de kandidaten. In casu was het tot aanstelling bevoegd gezag dus gerechtigd voorrang te geven aan het nationaliteitscriterium, mits het evenwel eerst aan de hand van een vergelijkend onderzoek had vastgesteld dat de kwalificaties van de kandidaten duidelijk gelijkwaardig waren.

27 Teneinde te kunnen vaststellen of aan deze voorwaarde was voldaan, heeft het Hof de Raad verzocht, de stukken betreffende het vergelijkend onderzoek van de beroepskwalificaties der sollicitanten over te leggen. Toen de Raad antwoordde dat dergelijke stukken niet bestonden, heeft het Hof hem verzocht, de datum van het vergelijkend onderzoek van de kandidaten mee te delen alsmede alle andere gegevens die van nut konden zijn ter vaststelling van de omstandigheden waaronder de aanwervingsprocedure was verlopen. Op 31 januari 1983 heeft de Raad zijn antwoorden en de gevraagde stukken gedeponeerd, waaronder de vorenaangehaalde nota van de secretaris-generaal van de Raad van 31 januari 1983.

28 In het licht van het voorgaande dient vooreerst het middel te worden onderzocht dat ontleend is aan schending van artikel 27, derde alinea, Ambtenarenstatuut, bepalende dat geen enkel ambt mag worden bestemd voor onderdanen van een bepaalde Lid-Staat.

29 Het belangrijkste wat bij de beoordeling van dit middel voor ogen moet worden gehouden, is in de eerste plaats het verband tussen het besluit van de Raad van 15-16 september 1980 en de aanstelling van Kasel in het hierbedoelde ambt.

30 Dit verband reikt terug tot het overleg tijdens de 665e zitting van de Raad, betreffende de benoeming van zijn nieuwe — Deense — secretaris-generaal, na de pensionering van de toenmalige secretaris-generaal, die Luxemburger was. Blijkens de notulen van die zitting erkende de Raad, na te hebben vastgesteld dat de nationaliteit van de nieuwe secretaris-generaal geen afbreuk mocht doen aan de Luxemburgse aanwezigheid bij zijn secretariaat-generaal,

dat de aanstelling van de nieuwe secretaris-generaal het gebrek aan regionaal evenwicht in de verhouding tussen de hoge ambtenaren van het secretariaat-generaal nog had doen toenemen, en dat dit, zij het met inachtneming van de kwalificaties van de kandidaat, in de mate van het mogelijke in de naaste toekomst moest worden gecompenseerd. De samenloop van bepaalde omstandigheden, zoals de instelling van een nieuwe post van de rang A 2, de haast waarmee het tot aanstelling bevoegd gezag zo snel mogelijk in de vacature trachtte te voorzien, en de door de Raad zelf toegegeven samenhang tussen de op de 655e zitting genomen besluiten en de aanstelling van Kasel, vormt een gegeven dat bij de beoordeling van verzoekers middel in aanmerking moet worden genomen.

31 Een andere aanwijzing voor de belangrijke rol van het besluit van de Raad bij de aanstelling van Kasel, is te vinden in de brief van 31 juli 1981, waarmee de secretaris-generaal de sollicitatie van A. Feipel afwees. In deze brief wordt immers hoegenaamd niet geantwoord op het specifieke verwijt dat Feipel in de bij zijn sollicitatie gevoegde nota had geformuleerd, namelijk dat de Raad zich al had vastgelegd om de beschikbaar verklaarde A2-post te bezetten „door middel van parachutage van een Luxemburgse ambtenaar", wiens naam, curriculum vitae en huidige functie bekend waren.

32 In zijn aan de secretaris-generaal van de Raad gerichte klacht van 15 oktober 1981, die bij het verzoekschrift is gevoegd, stelde verzoeker, dat de Luxemburgse minister van Buitenlandse Zaken tijdens de 655e zitting van de Raad desgevraagd de toezegging had verkregen dat er een Luxemburgse ambtenaar in de rang A 2 zou komen, en dat hij „duidelijk had doen weten dat het niet ging om de bevordering van de Luxemburgse A3-ambtenaar die reeds bij het secretariaat-generaal werkzaam was, maar dat er een Luxemburger ‚van buiten' zou worden gestuurd (zogenoemde ‚parachutage')". Derhalve, aldus verzoeker, heeft hij „reden om aan te nemen, dat de regering van de betrokken Lid-Staat en het tot aanstelling bevoegd gezag het vooraf eens waren geworden over de aanstelling van een bepaalde persoon in een ambt, nog voordat het tot aanstelling bevoegd gezag de aanwervingsprocedure had ingeleid; deze procedure dient bijgevolg als onwettig te worden beschouwd." Het tot aanstelling bevoegd gezag heeft deze klacht afgewezen

zonder in te gaan op het specifieke verwijt dat de nieuw ingestelde A2-post voor een onderdaan van een bepaalde Lid-Staat bestemd was.

33 Dat er met de sollicitatie van Kasel iets bijzonders aan de hand was, wordt bevestigd door de onregelmatigheden in de aanwervingsprocedure die de secretaris-generaal heeft gevolgd en die hij in zijn voornoemde nota van 31 januari 1983 heeft beschreven.

34 Volgens die nota zijn de sollicitaties van de 17 interne kandidaten die binnen de in de kennisgeving van vacature gestelde termijn hadden gesolliciteerd, onderzocht tijdens een bijeenkomst op 15 juli 1981, waaraan, naast de secretaris-generaal, de directeur-generaal Administratie, de directeur Personeelszaken en de kabinetschef deelnamen. Voorts verklaart de secretaris-generaal, dat een „dergelijk onderzoek" op 24 juli 1981 heeft plaatsgevonden met betrekking tot de interne kandidaat (in casu A. Sacchettini) die eerst na het verstrijken van de termijn had gesolliciteerd, en dat „op basis van vorenbedoelde vergelijkende onderzoeken" was besloten „dat geen van deze kandidaten op de post zou worden benoemd". Op 24 juli 1981 onderzocht de secretaris-generaal de sollicitatie van Kasel en nog dezelfde dag deelde hij de directeur-generaal Administratie schriftelijk mee, dat hij had besloten deze kandidaat voor de betrokken post te kiezen.

35 Vastgesteld moet worden dat de bovenbeschreven procedure uitsluit dat er een vergelijkend onderzoek van de verschillende regelmatig ingediende sollicitaties heeft plaatsgehad. De secretaris-generaal verklaart immers zelf, zijn besluit tot afwijzing van de interne sollicitaties te hebben genomen op basis van „vergelijkende onderzoeken" die hij uitsluitend met betrekking tot de ambtenaren van de Raad heeft verricht. Van de twee in de nota genoemde „vergelijkende onderzoeken" betrof het ene — van 15 juni 1981 — de sollicitaties die binnen de in de kennisgeving van vacature gestelde termijn waren ingediend, en het tweede — van 24 juli 1981 — de sollicitatie van Sacchettini, eveneens een ambtenaar van de Raad, die evenwel te laat had gesolliciteerd. Volgens de kennisgeving van vacature en de voor vergelijkende onderzoeken geldende regels evenwel dient het tot aanstelling bevoegd gezag de te laat ingediende sollicitaties buiten beschouwing te laten, zodat het onderzoek van de sollicitatie van Sacchettini — zoals in feite ook het geval was — geen enkele betekenis kon hebben ten opzichte van het op 15 juli reeds verrichte

onderzoek van de regelmatig ingediende interne sollicitaties. Het besluit om de interne sollicitaties af te wijzen, was dus enkel en alleen gebaseerd op het onderzoek dat de secretaris-generaal vóór de sluiting van de sollicitatietermijn, namelijk op 15 juli 1981, had verricht in aanwezigheid van de directeur-generaal Administratie, de directeur Personeelszaken en de kabinetschef. Daar de sollicitatie van Kasel apart onderzocht werd op 24 juli 1981, heeft er mitsdien geen vergelijkend onderzoek van alle kandidaten voor de betrokken post plaatsgevonden.

36 Tenslotte moet worden opgemerkt, dat de hierboven beschreven aanwervingsprocedure niet overeenstemt met die waarvan sprake is in de motivering van de brief van 31 juli 1981 waarmee verzoekers sollicitatie werd afgewezen. De motivering van die afwijzing is in hoofdzaak gebaseerd op het criterium van het geografisch evenwicht, hetgeen betekent dat de kwalificaties van alle interne kandidaten naar het oordeel van het tot aanstelling bevoegd gezag in wezen gelijkwaardig moesten zijn aan die van de gekozen externe kandidaat. De secretaris-generaal heeft die gelijkwaardigheid echter niet kunnen vaststellen, omdat in casu geen vergelijkend onderzoek van alle sollicitaties heeft plaatsgevonden. De verwijzing naar het criterium van het geografisch evenwicht in de brief waarmee de secretaris-generaal verzoekers sollicitatie heeft afgewezen, vormt dus een element te meer ten bewijze van de gegrondheid van het hier onderzochte middel.

37 Gelet op alle omstandigheden en het vorenoverwogene in aanmerking genomen, moet worden geconstateerd, dat bij Kasels sollicitatie diens Luxemburgse nationaliteit een grotere rol heeft gespeeld dan een juiste toepassing van het criterium van het geografisch evenwicht ingevolge artikel 27 Ambtenarenstatuut toelaat, en dat het betrokken nieuw ingestelde ambt in werkelijkheid was bestemd voor een onderdaan van een bepaalde Lid-Staat, met het oog op het vereiste van een „in de naaste toekomst" aan die Staat te bieden compensatie als bedoeld in het besluit van de Raad van 15-16 september 1981, dat overigens tevens spreekt over de eis dat de noodzakelijke kwalificaties in acht worden genomen.

38 Mitsdien moet worden geconstateerd dat het tot aanstelling bevoegd gezag van de Raad, door de betrokken post te bestemmen voor een onderdaan van

een bepaalde Lid-Staat, artikel 27, laatste alinea, Ambtenarenstatuut heeft geschonden.

39 De andere middelen die verzoeker tegen het door hem bestreden besluit aanvoert, behoeven dus niet te worden onderzocht.

40 Het besluit van de secretaris-generaal van de Raad houdende benoeming van J. J. Kasel in het ambt van directeur Begroting en statuut (DG A, directoraat III), aan betrokkene ter kennis gebracht op 11 september 1981, moet derhalve nietig worden verklaard; bijgevolg moeten ook de besluiten van de secretaris-generaal tot afwijzing van verzoekers sollicitatie en van zijn klacht van 12 oktober 1981, hem op respectievelijk 31 juli 1981 en 18 december 1981 ter kennis gebracht, nietig worden verklaard.

Kosten

41 Ingevolge artikel 69, paragraaf 2, van het Reglement voor de procesvoering moet de in het ongelijk gestelde partij in de kosten worden verwezen. Aangezien verweerder in het ongelijk is gesteld, dient hij in de kosten te worden verwezen.

HET HOF VAN JUSTITIE (Eerste kamer),

rechtdoende:

1. **Verklaart nietig het besluit van de secretaris-generaal van de Raad houdende benoeming van J. J. Kasel in het ambt van directeur Begroting en statuut (DG A, directoraat III), aan verzoeker ter kennis gebracht op 11 september 1981.**

2. Verklaart nietig de besluiten van de secretaris-generaal tot afwijzing van respectievelijk verzoekers sollicitatie en van zijn klacht, hem ter kennis gebracht op 31 juli en 18 december 1981.

3. Verwijst de Raad in de kosten van het geding.

O'Keeffe Bosco Koopmans

Uitgesproken ter openbare terechtzitting te Luxemburg op 30 juni 1983.

Voor de griffier

J. A. Pompe

adjunct-griffier

De president van de Eerste kamer

A. O'Keeffe

CONCLUSIE VAN DE ADVOCAAT-GENERAAL G. REISCHL VAN 10 MAART 1983 [1]

Mijnheer de President,
mijne heren Rechters,

In 1981 werden in het organisatieschema van de Raad twee nieuwe directeursposten opgenomen. Een daarvan was bestemd voor het nieuw ingestelde ambt van directeur Begroting en statuut bij het directoraat-generaal A.

Deze vacature werd ter kennis gebracht van het personeel van de Raad bij kennisgeving van 17 juni 1981, die vervolgens op 24 juni en 6 juli 1981 — wat de sollicitatievoorwaarden en de termijn voor indiening van de sollicitaties betreft — werd gewijzigd.

Voordat de sollicitatietermijn op 22 juli 1981 verstreek, hadden 17 A 3-ambtenaren van de Raad, waaronder verzoeker, zich kandidaat gesteld voor de uitgeschreven post. Geen van die sollicitaties werd aanvaard, evenmin als een die nog na het verstrijken van de termijn was ingekomen. Dit werd aan de 17 sollicitanten meegedeeld bij gelijkluidende brieven van 31 juli 1981, waarvan de kernzin luidde: „En effet, pour l'occupation de ce poste, je suis tenu de prendre en considération non seulement les connaissances et expériences professionnelles requises pour ce poste de direction mais aussi le maintien d'un équilibre géographique approprié." Een Luxemburgse ambtenaar

1 — Vertaald uit het Duits.